യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 012✓
ദ്വാദശഃ സർഗഃ 12

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച
ഏത+സ്മാഥ്.പരമാ+ച്ഛാന്താഥ്.പദാഥ്.പരമ-പാവനാത് .
യഥേദ-മു+ത്ഥിതം(വ്)വിശ്വം(ൻ) ത+ച്ഛൃ-ണൂ+ത്ത-മയാ ധിയാ ..1

സുഷുപ്തം സ്വപ്ന-വദ്.ഭാതി ഭാതി+ബ്ര+ഹ്മൈവ സർഗവത് .
സർവാ+ത്മക+ഞ്ച തഥ്.സ്ഥാനം(ൻ)തത്ര താവഥ്.ക്രമം ശ്രൃണു .. 2

ത+സ്യാ-നന്ത+പ്രകാശാ+ത്മ-രൂപ+സ്യാനന്ത-ചി+ന്മണേഃ .
സത്താ-മാത്രാ+ത്മകം(വ്)വി+ശ്വം(യ്) യദ-ജ+സ്രം. സ്വഭാവതഃ .. 3

തദാ+ത്മനി+സ്വയം(ങ്) കി+ഞ്ചി+ച്ചേ+ത്യതാ-മിവ ഗ+ച്ഛതി .
അഗൃഹീ-താ+ത്മകം സംവി-ദഹം-മർശന-പൂർവകം. 4

ഭാവിനാ-മാർഥ-കലനൈഃ(ഖ്) കിഞ്ചി-ദൂഹിത-രൂപകം .
ആകാശാ-ദണു ശു+ദ്ധം ച സർവ+സ്മിൻ-ഭാതി ബോധനം .. 5

തതഃ(സ്)സാ പരമാ സ+ത്താ സചേത+ശ്ചേത-നോ+ന്മുഖീ .
ചി+ന്നാമ-യോ+ഗ്യാ ഭവതി കി+ഞ്ചി+ല്ല+ഭ്യ-തയാ തഥാ .. 6

ഘനസം(വ്)വേദനാ പ+ശ്ചാദ്-ഭാവി-ജീവാ-ദിനാ-മികാ .
സംഭവ+ത്യാത്ത-കലനാ യദോ+ജ്ഝതി പരം പദമ് .. 7

സ+ത്തൈവ ഭാവനാ-മാ+ത്ര-സാരാ സംസ-രണോ+ന്മുഖീ .
തദാ വസ്തു+സ്വഭാവേന+ത്വനു+ത്തിഷ്ഠതി താമിമാം ..8

സമന+ന്തര-മേവാ+സ്യാഃ(സ്) സ്വസ+ത്തോ-ദേതി ശൂ+ന്യതാ .
ശബ്ദാദി-ഗുണ-ബീജം സാ ഭവി+ഷ്യ-ദഭി-ധാർഥദാ .. 9

അഹം-തോദേതി തദനു സഹ വൈ കാല-സത്തയാ .
ഭവി+ഷ്യ.ദഭി.ധാർഥേന ബീജം മു+ഖ്യ-ജഗഥ്.സ്ഥിതേഃ .. 10

ത+സ്യാഃ(ശ്) ശ+ക്തേഃ(ഫ്) പരാ-യാസ്തു+
സ്വസം-വേദന-മാ+ത്രകമ് .
ഏത+ജ്ജാലമ-സ+ദ്രൂപം സദിവോ-ദേതി വിസ്ഫുരത് .. 11

ഏവം-പ്രായാ+ത്മികാ സംവിദ്.ബീജം സംക+ല്പ-ശാഖിനഃ .
ഭവ+ത്യഹം(ങ്)കാര-കണ+
സ്തതഃ(സ്)സ്പ+ന്ദ-തയാ മരുത് .. 12

ചിദഹം(ൻ)താവതീ+വ്യോമ-ശബ്ദ-ത+ന്മാത്ര-ഭാവനാത് .
സ്വതോ ഘനീഭൂയ ശനൈഃ(സ്)സ്വത+ന്മാത്രം ഭവ+ത്യലമ് .. 13

ഭാവി.നാമാർഥ.രൂപം(ൻ) തദ്.ബീജം ശബ്ദൗഘ-ശാഖിനഃ .
പദ-വാ+ക്യ+പ്രമാ-ണാഖ്യം വേദ-വൃന്ദം(വ്) വികാസിതമ് .. 14

തസ്മാദു-ദേ+ഷ്യ+ത്യഖിലാ ജഗ+ച്ഛ്രീഃ(ഫ്)പരമാ+ത്മനഃ .
ശബ്ദൗഘ-നിർമിതാർ-ഥൗഘ-പരിണാമ-വിസാരിണഃ .. 15

ചിദേവം-പരിവാരാ സാ ജീവ-ശബ്ദേന ക+ഥ്യതേ .
ഭാവി-ശബ്ദാർഥ-ജാലേന ബീജം രൂപൗഘ-ശാഖിനഃ .. 16

ചതുർ-ദശ-വിധം ഭൂത-ജാലമാ.വലി-താ+ന്തരം .
ജഗജ്.ജഠര.ഗർ.തൗഘം പ്രസ.രി+ഷ്യതി വൈ തതഃ .. 17

അസം-പ്രാപ്താ-ഭിധാ-ചാരാ ചിജ്.ജവാഥ്.പ്ര+സ്ഫുര+ദ്വപുഃ .
സാ ചൈവ+സ്പർശ-ത+ന്മാ+ത്രം ഭാവനാദ്.ഭവതി+ക്ഷണാത് .. 18

പവന+സ്ക+ന്ധ-വിസ്താരം ബീജം സ്പർ-ശൗഘ-ശാഖിനഃ .
സർവഭൂത+ക്രിയാ+സ്പന്ദസ്-തസ്മാഥ്.സം.പ്രസ-രി+ഷ്യതി .. 19

ത+ത്രൈവ ചി+ദ്വിലാസേന+പ്രകാശോഽനു-ഭവാദ്.ഭവേത് .
തേജ+സ്ത+ന്മാത്രകം(ൻ)തത്തു ഭവി+ഷ്യ-ദഭി-ധാർഥ-കം .. 20

തഥ്.സൂ+ര്യാ+ഗ്നി-വിജ്യംഭാദി-ബീജ-മാലോക-ശാഖിനഃ .
തസ്മാ+ദ്രൂപ-വിഭേദേന സംസാരഃ(ഫ്) പ്രസരി+ഷ്യതി .. 21

ഭാവയംസ്-തനുതാ-മേവ രസ+സ്ക+ന്ധ ഇവാം.ഭസഃ .
സ്വദനം(ൻ)ത+സ്യ സങ്ഘ+സ്യ രസ-ത+ന്മാ+ത്ര-മു+ച്യതേ .. 22

ഭാവി-വാരി-വിലാ-സാ+ത്മാ തദ്.ബീജം രസ-ശാഖിനഃ .
അ+ന്യോ+ന്യ+സ്വദനേ തസ്മാഥ്.സംസാരഃ(ഫ്) പ്രസരി+ഷ്യതി .. 23

ഭവി+ഷ്യ+ദ്രൂപ-സ+ങ്ക+ല്പ-നാമാസൗ ക+ല്പനാ+ത്മകഃ .
സ+ങ്ക+ല്പാത്മ-ഗുണൈർ-ഗന്ധ-ത+ന്മാ+ത്ര+ത്വം പ്രപ+ശ്യതി .. 24

ഭാവി.ഭൂഗോല.ക+ത്വേന.ബീജ.മാകൃതി.ശാഖിനഃ .
സർവാ-ധാരാ+ത്മന+സ്തസ്മാഥ്.

സംസാരഃ(ഫ്) പ്രസ-രിഷ്യതി .. 25

ചിതാ വിഭാ+വ്യ-മാനാനി ത+ന്മാ+ത്രാണി പര+സ്പരമ് .
സ്വയം പരിണതാ+ന്യന്ത-രംബു-നീവ നിര+ന്തരം .. 26

തഥൈ+താനി വിമി+ശ്രാണി വിവി+ക്തതാനി പുന+ര്യഥാ .
ന ശു+ദ്ധാ+ന്യുപ-ല+ഭ്യ+ന്തേ സർവ-നാശാ+ന്ത-മേവ ഹി .. 27

സംവിത്തി-മാ+ത്ര-രൂപാണി+സ്ഥിതാനി ഗഗനോ-ദരേ .
ഭവ+ന്തി വടജാ-ലാനി യഥാ ബീജ-കണാ+ന്തരേ .. 28

പ്രസവം പരി.പ+ശ്യ+ന്തി ശത-ശാഖം സ്ഫുര+ന്തി ച .
പരമാ+ണ്വ+ന്തരേ ഭാന്തി+ക്ഷണാഥ്.ക+ല്പീ-ഭവ+ന്തി ച .. 29

വിവർത-മേവ ധാവ+ന്തി നിർ-വിവർ-താനി സ+ന്തി ച .
ചി+ദ്വേധി-താനി സർവാണി+ക്ഷണാഥ്.പി+ണ്ഡീ-ഭവ+ന്തി ച .. 30

ത+ന്മാ+ത്ര-ഗണ-മേതഥ്.സ്യാഥ്. സാ സംക+ല്പാ+ത്മികാ ചിതിഃ .
വേദ.നാ+ത്ര-സരേ+ണ്വാഭ.മനാകാ+ര്യൈവ പ+ശ്യതി .. 31

ബീജം(ഞ്)ജഗഥ്.സു നനു പഞ്ചക-മാ+ത്രമേവ
ബീജം പരാ+വ്യവ-ഹിത+സ്ഥിതി-ശ+ക്തി-രാ+ദ്യാ .
ബീജം(ൻ)തദേവ ഭവ-തീതി സദാനു-ഭൂതം
ചി+ന്മാ+ത്ര-മേവ-മജ-മാ+ദ്യ-മതോ ജഗ+ച്ഛ്രീഃ .. 32

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീ-വാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉത്പത്തി+പ്രകരണേ ജഗദുത്-പ+ത്തി-വർണനം(ൻ)നാമ+
ദ്വാദശഃ(സ്) സർഗഃ .. 12 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
8.9.2023